

Stanowisko Podlaskiego Kuratora Oświaty w sprawie wydawania opinii przez Wojewódzką Radę Rynku Pracy w Białymstoku po upływie 5 -letniego okresu ważności opinii wydanych szkołom przed 1 stycznia 2019 r.

1. Czy szkoła zamierzająca kształcić w zawodzie, po upływie 5 -letniego okresu ważności opinii o zasadności kształcenia w danym zawodzie i przy założeniu, iż dany zawód znajduje się w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego (tzn. szkoła nie jest zobowiązana do uzyskania ponownej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy), uzyskuje na mocy przepisów prawa, prawo kształcenia w danym zawodzie przez kolejne 5 lat (bez konieczności posiadania formalnej decyzji WRRP) mając na uwadze art. 22 ust. 5c ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, który stanowi, iż opinia o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy jest wydawana na okres 5 lat, z zastrzeżeniem art. 68 ust. 7b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe?
2. Czy szkoła powinna uzyskać ww. opinię w kolejnym roku/kolejnych latach, jeśli rekrutacja na dany zawód będzie kontynuowana, a dany zawód nie będzie ujęty w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego w kolejnym roku/kolejnych latach?

Ad 1 i 2

W kontekście zadanych pytań należy zwrócić uwagę, że na podstawie art. 1 pkt 30 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (dalej – ustawy zmieniającej) (Dz. U. z 2018 r. poz. 2245, z późn. zm.) **z dniem 1 stycznia 2019 r.** art. 68 ust. 7 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082) otrzymał brzmienie, zgodnie z którym dyrektor szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkoły artystycznej, w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę ustala zawody, w których kształci szkoła, po uzyskaniu opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy, o której mowa w art. 22 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 960). Przy czym, zgodnie z art. 22 ust. 5c tej ustawy opinia ta jest wydawana na okres 5 lat, z zastrzeżeniem art. 68 ust. 7b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe. Zastrzeżenie, o którym mowa, we wskazanym wyżej art. 68 ust. 7b określa, że uzyskanie ponownej opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie, **jest wymagane** w przypadku, gdy zawód ten **nie jest wskazany** przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w prognozie zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (dalej - prognozie), ogłaszanej w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, w terminie do dnia 1 lutego danego roku (art. 46b ust. 3 ww. ustawy Prawo oświatowe).

Z powołanych przepisów wynika, że prognoza jest ogłaszana w każdym roku. Jeśli więc od wydania opinii przez wojewódzką radę rynku pracy minie 5 lat, to dyrektor szkoły występuje ponownie o wydanie opinii, jeśli zawód nie jest ujęty w prognozie. Wówczas wojewódzka rada rynku pracy wydaje kolejną opinię na okres 5 lat. Jeśli natomiast od wydania poprzedniej opinii minęło 5 lat i w danym roku zawód został ujęty w prognozie, to zgodnie z art. 68 ust. 7b ustawy – Prawo oświatowe dyrektor szkoły **nie występuje** o opinię do wojewódzkiej rady rynku pracy. W związku z tym, że prognoza jest ogłaszana każdego roku, to mając opinię, która po 5 latach staje się już nieaktualna, dyrektor szkoły każdego kolejnego roku (tu na kolejny, czyli szósty rok) sprawdza, czy dany zawód jest ujęty w prognozie ministra tak, aby można było skorzystać z

przepisu art. 68 ust. 7b ww. ustawy tj. **nie występować** jeżeli zawód jest w prognozie lub **wystąpić ponownie** o opinię, gdy zawodu nie ujęto w tej prognozie. Ujęcie zawodu w prognozie w kolejnym roku i w każdym następnym **nie przedłuża terminu aktualności opinii na kolejne 5 lat**. Skutkuje tylko tym, że dyrektor szkoły nie występuje o tę opinię w danym roku, którego dotyczy prognoza.

Przy czym należy tutaj wyraźnie podkreślić, że powyższe przepisy mają zastosowanie **tylko i wyłącznie** do opinii wydanych przez wojewódzką radę rynku pracy na podstawie **nowych przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2019 r.**

Jednocześnie należy zauważyć, że określono również przepisy przejściowe dotyczące ustalania zawodu i zasięgnięcia wymaganych opinii wydawanych przez wojewódzkie rady rynku pracy oraz powiatowe rady rynku pracy, które były wydawane przed dniem 1 stycznia 2019 r. Zgodnie z przepisem przejściowym określonym w art. 97 ust. 1 ww. ustawy zmieniającej, opinie wojewódzkich rad rynku pracy oraz powiatowych rad rynku pracy, o których mowa w art. 68 ust. 7 ustawy – Prawo oświatowe w brzmieniu dotychczasowym, a więc opinie, **wydane przed 1 stycznia 2019 r., zachowują moc do dnia 31 sierpnia 2022 r.**

Jednocześnie, zgodnie z art. 97 ust. 2 cytowanej ustawy zmieniającej opinia wojewódzkiej rady rynku pracy, o której mowa w art. 68 ust. 7 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe, **w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2019 r.** nie jest wymagana w przypadku szkół, które od roku szkolnego 2019/2020, będą kontynuowały kształcenie w zawodach, których nazwa i symbol cyfrowy tego zawodu określonego **w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego** (obowiązującej od 1 września 2019 r.), jest tożsamy z nazwą i symbolem cyfrowym zawodu określonego **w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego** (wcześniej obowiązującej klasyfikacji) tj. określonej w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 marca 2017 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 622, z późn. zm.).

To oznacza, że dyrektor szkoły, który posiada opinię wydaną w warunkach dotychczasowych tj. **obowiązujących do 1 stycznia 2019 r.**, dla zawodu, w którym kontynuował kształcenie zgodnie z powyżej powołanym przepisem (dot. tożsamości nazwy i symbolu cyfrowego) oraz w dalszym ciągu planuje kształcić w tym zawodzie **od 1 września 2022 r.**, powinien wystąpić **po raz pierwszy** o tę opinię do wojewódzkiej rady rynku pracy na warunkach **nowych przepisów nawet wówczas, gdy dany zawód jest uwzględniony w prognozie**, bo tamta opinia **nie była uzyskana na podstawie nowych przepisów obowiązujących od 1 stycznia 2019 r.** Bowiem, dopiero po uzyskaniu tej opinii, rozpocznie się jej 5 letni okres ważności, o którym mowa w art. 22 ust. 5c ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Również w tym przypadku, obowiązek wystąpienia o ponowną opinię wojewódzkiej rady rynku pracy na podstawie art. 68 ust. 7 pkt 1 i ust. 7b ustawy – Prawo oświatowe powstanie wtedy, gdy po upływie 5 -letniego terminu ważności zawód nie będzie ujęty w prognozie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania ogłaszanej do dnia 1 lutego danego roku.

Niemniej jednak w aktualnej procedowanej ustawie - z dnia 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2096), której tekst zgodnie z regulaminem Sejmu został przekazany do Senatu 8 kwietnia br. - dokonano zmiany art. 97 ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo oświatowe oraz niektórych innych ustaw w zakresie dotyczącym uzyskiwania opinii wojewódzkich rad rynku pracy o zasadności kształcenia w zawodach przez szkoły, które od roku 2019/2020 kontynuowały kształcenie w zawodach, których nazwy i symbole cyfrowe nie uległy zmianie w stosunku do kwalifikacji zawodów szkolnictwa zawodowego obowiązującej przed dniem 1 września 2019 r. Zmiana ta polega na wydłużeniu terminu - obowiązku uzyskiwania ww. opinii przewidzianego tym

przepisem - o jeden rok, tj. **do dnia 31 sierpnia 2023 r.** Po tej dacie dyrektor szkoły, który prowadził kształcenie w zawodzie bez opinii o ww. przepis **(z przed dnia 1 stycznia 2019 r.)** będzie zobowiązany do uzyskania opinii wojewódzkiej rady rynku pracy na podstawie art. 68 ust. 7 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. 2021 r. poz. 1082).

Ponadto należy również mieć na uwadze, że rozszerzono także zakres obowiązków dla szkół niepublicznych. Na podstawie art. 1 pkt 80 ustawy zmieniającej z dniem 1 stycznia 2019 r. w ustawie - Prawo oświatowe, został dodany art. 172a, z którego wynika, że przepis art. 68 ust. 7 - 7d ustawy - Prawo oświatowe stosuje się również do szkół niepublicznych prowadzących kształcenie zawodowe. Zatem, szkoły niepubliczne z dniem 1 stycznia 2019 r. zostały również obowiązane do uzyskania opinii wojewódzkiej rady rynku pracy o zasadności kształcenia w danym zawodzie zgodnie z potrzebami rynku pracy **na podstawie nowych przepisów.**

3. Czy wymagana jest opinia wojewódzkiej rady rynku pracy, jeśli szkoła planuje uruchomienie kształcenia na Kwalifikacyjnych Kursach Zawodowych?

Zgodnie z art. 117 ust. 2 pkt 1 ustawy - Prawo oświatowe, Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe to pozaszkolna forma kształcenia ustawicznego prowadzona między innymi przez publiczne i niepubliczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, z wyjątkiem szkół artystycznych - w zakresie zawodów, w których kształcą oraz w zakresie innych zawodów przypisanych do branż, do których należą zawody, w których kształci szkoła. Warunki, organizację i tryb prowadzenia Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych określa rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652) Rozporządzenie, nie wskazuje na obowiązek zasięgnięcia opinii wojewódzkiej rady rynku pracy w przypadku prowadzenia kształcenia na Kwalifikacyjnym Kursie Zawodowym. Ponadto w przypadku Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych prowadzonych w zawodach, w których szkoła kształci, szkoła powinna posiadać już opinię wojewódzkiej rady rynku pracy. Jeśli szkoła nie prowadzi kształcenia w danym zawodzie, który jest ujęty w klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (zawsze jest on przypisany do danej branży), to nie spełnia warunku określonego w art. 117 ust. 2 pkt 1 ustawy – Prawo oświatowe i nie może prowadzić Kwalifikacyjnych Kursów Zawodowych w zakresie kwalifikacji przypisanych do tego zawodu ani przypisanych do innego zawodu należącego do tej branży.